

Bireyler, toplumsal hayatta nasıl davranacaklarını kendi kendilerine öğrenmezler. Bireylerin toplumsal hayatta kullanacakları bilgiler, değerler ve davranış kalıpları kültürde hazır olarak bulunur. Bunlar aileden başlayarak toplumsal hayatın çeşitli alanlarında etkileşimle ve zamanla öğrenilir. Böylece **kültür**, toplumun değerlerini bir bütün hâline getirir.

Aşağıda kültürün kazanılması sürecini, kültürün toplumsal işlevleri, kültürün toplumsal kurumlarla ve toplumsal değişimle etkileşimi ve kültürün toplumsal bütünleşmeye katkısı ele alınacaktır.

Kısaca Konu Başlıkları

- Kültürün kazanılması
- Kültürün toplumsal işlevleri
- Kültürün toplumsal kurumlarla ve toplumsal değişimle etkileşimi
- Kültürün toplumsal bütünleşmeye katkısı

Kültürün kazanılması

Kültür, genelde doğrudan bir iletişimle, çocuklara ebeveynler veya öğretmenler tarafından aile içinde ve okullarda kazandırılır. Kültür bazen dolaylı bir biçimde gözlemlenerek veya taklit edilerek öğrenilir. Kültür böylece nesilden nesile formel ve informal yollarla aktarılır. Ailede, arkadaş gruplarında, oyunlarda kültürün informal biçimde kazanılması söz konusuysen özellikle okullarda ve diğer resmî kurumlarda kültürün formel biçimde kazanılması söz konusudur.

Dil; bir toplumun belleğinin, yaşantılarının, duygularının, düşüncelerinin, değerlerinin, bütün buluş ve yaratışlarının ortak hazinesidir. İnsan topluluğunun en önemli sosyal varlığıdır.

Kültürün ilk ve temel unsurudur. Bir toplumun üyeleri arasındaki ortak duygu ve düşünce

Bu PDF içerik Dilimiz.Gen.Tr sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link

verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.

akımı dille kurulabilmektedir. Bu akım dünden bugüne, bugünden yarına dille aktarılmaktadır. Bundan dolayı dil, aynı zamanda bir kültür aktarıcısı, bir kültür taşıyıcısıdır. Bir toplumun tarihi, coğrafyası, değer ölçüleri, folkloru, müziği, edebiyatı, bilimi, dünya görüşü ve millet olmayı gerçekleştiren her türlü ortak değeri yüzyılların süzgecinden süzülerek kelimelerde, deyimlerde sembolleşerek dil hazinesine akıtılmaktadır.

Sanat, kültürü oluşturan ana öğelerden biridir. Fakat kültürü temsil eden, tanıtan ve yayan da sanattır. Sanat eseri, belirli bir kültür içinde yetişen sanatçı tarafından ortaya konur ve o kültürün özelliklerini kuşaklar boyunca taşır. Kültür, etkileşim yoluyla kuşaktan kuşağa aktarılır. Bir sanat yapıtının oluşumunda ait olduğu toplumun kültür yapısının önemi büyüktür. Hiçbir sanat yapıtı onu yaratan çevreden soyutlanamaz. Coğrafi bölgenin iklim ve **çevre** koşullarının, inanç ve yaşayış biçimlerinin sanat yapıtının ortaya çıkışındaki rolü büyüktür. Örneğin Mimar Sinan'ın yaptığı Edirne'deki Selimiye Camii, mimarlık sanatının o zamana kadar eriştiği en yüksek aşama olarak değerlendirilmekte ve ait olduğu kültürün özelliğini ortaya koymaktadır.

Kültürün toplumsal işlevleri

Kültürün bazı önemli toplumsal işlevleri şunlardır:

- Toplumda bir yaşama şeması veya deseni sağlar ve kişilerin sosyal davranışını sistematize eder. Böylece topluma katılan kişiler bazı davranışları nasıl yapacaklarını keşfetmek ve yeniden öğrenmek durumunda kalmazlar.
- Toplumun değerlerini bir araya getirir ve yorumlar. Böylece insanlar neyin bilinip uygulanmaya değer olduğunu, sosyal ve bireysel **yaşam**ın anlamını ve amacını öğrenirler.
- Sosyal dayanışma için temel oluşturur. Değer verilen ortak hedefler için birlikte hareket etme duygusu yaratır. Kişiler arasında **toplumsal bütünleşme** sağlar.

Bu PDF içerik Dilimiz.Gen.Tr sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.

- Bir toplumu diğerlerinden ayırmayı sağlar. Bir topluma özgü özelliklerin toplamıdır.
- Sosyal kişiliğin oluşmasında en temel faktördür. İnsanların kişilikleri üzerinde söz gelimi kültürel damga vardır.

Kültürün toplumsal kurumlarla ve toplumsal değişimle etkileşimi

Hiçbir kültür, değişim sürecinin dışında kalmaz. Büyük ölçekli kültürel değişimin üç temel kaynağı vardır. Bunlardan ilki doğal çevrede yaşanan değişikliklerdir. Örneğin iklimdeki değişim, bazı doğal kaynaklarda yaşanan kıtlık, nüfusta ani artış ya da düşüş, insanları değişime uyum sağlamaya zorlamaktadır. İkincisi kültürel temastır. Değerleri, normları ve teknolojileri farklı grupların arasındaki temas kültürel değişmeye yol açabilir. Kültürel temas dostça, düşmanca, gönüllü, gönülsüz, çok taraflı (ticaret, öğrenci değişimi gibi) veya tek taraflı (istila gibi) olabilir. Kültürel temas, tarihte görüldüğü gibi bazen tepeden inme yönetici elitler eliyle de gerçekleştirilebilir. Üçüncüsü ise keşifler ve icatlardır. Keşif, daha önce var olan bir alandaki bilginin ortaya çıkarılmasıdır. Buna karşılık icat, mevcut bilginin yeniden biçimlendirilmesi veya bazı yeni materyallerin ortaya konulmasıdır. Buhar makinesi, uçak ve resimde yeni bir stil ortaya koymak icada örnek olarak verilebilir. Bunların her biri, bir grubun yaşam tarzı üzerindeki büyük dönüşümlerin kıvılcıkları olabilir.

Kültürün toplumsal bütünleşmeye katkısı

Bütün kültürler, o kültüre ve topluma anlam veren kültürel değerlere dayanır. Kültürel değerler kişilerin çoğunluğunun üzerinde uzlaştığı, önemsenen, ortak refahın korunmasına ve sosyal gereksinmelerin karşılanmasına yönelik ölçütler oluşturur. Kültürel değerler amaçlarımızı ve davranışlarımızı belirlemede bize neyin doğru, neyin yanlış olduğunu söyleyen standartlardır. Sonuçta bize iyi, kötü, **güzel**, çirkin, ahlaki, gayriahlaki veya arzu edilen ve edilmeyen şeyler hakkında ölçütler sunar. Kültürel değer sistemi, bir toplumdaki

Bu PDF içerik Dilimiz.Gen.Tr sitesine aittir ve farklı bir web sitesinde tıklanabilir kaynak link verilmeden paylaşılması / görüntülenmesi yasaktır.

ödülün ve cezanın temelini oluşturur. Kültürel değerleri olmayan bir **toplum**, en güçlü toplumsal kontrol aracını da yitirmiş demektir. Dolayısıyla kültürel değerler toplumsal bütünleşmeyi sağlamada önemli bir işleve sahiptir. Kültürel değerler, dayanışma araçları olarak da işlevde bulunur. İnsanlar benzer değerleri güden insanlara yaklaşırlar. Ortak değer toplumsal dayanışmayı ve bütünleşmeyi yaratan ve sürekli kılan en önemli faktörlerden biridir. Örneğin Doğu toplumlarında, aileye bağlılık son derece önemli bir değerdir. Bu özellik de toplumsal bütünleşmeyi olumlu yönde etkiler.

- [Facebook'ta paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Twitter üzerinde paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [WhatsApp'ta paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Pinterest'te paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Tumblr'da paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Reddit üzerinde paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [LinkedIn üzerinden paylaşmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)
- [Yazdırmak için tıklayın \(Yeni pencerede açılır\)](#)